

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینتکی یاننده کی دائره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

حیات

هیاة دما حیاة ... دیاة دها هرو حیات قانالم ...

نسخه سی هربرده ۱۰ غرورده

سنه کی پوسته ایله ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ابونه واملان ایشلری ایچین استانبول بوروسه
مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقره هررورده .

صافی : ۳۹

آنقره ، ۲۵ اغستوس ، ۱۹۳۷

۲ نجی جلد

مصاحبه :

سودیرمک اصولی

ارککک قادینه ، قادینک ارککک قارشنی دویدینی میلانک سببی نه در ؟ تماماً حیوانی بر اشتهاک فوقه یو کسه لنجه - اساساً انسانی معناده عشقندن بحث ایله مک ایچون ده بو شرطدر - بر سچمه ، بر ترجیح موضوع بحثدر . سودیکمز ارکک ویا قادین دکدر ، بلکه «فلان» ارکک ویا «فلان» قادیندر . یعنی بوتون خصوصی آناتیله برهویت ، بر فردیت موضوع بحثدر .

بو سچمه ، ترجیح ایتمه عملیه سنی نه کی ساقارک تحت تأثیرنده اولارق یاییورز؟ ده غره . بیوی مانون له سقویه ، ژولی یی سه ن پرویه ، لادام اوقامیلیی آرمانه جذب ایدن سبیلر نه در؟ بونلری تماشاچیلر ، رومانچیلر بزه بیلدیرمکه چالیشورلر . لکن هر عاشقک ترجیحی و ترجیح ایتمدیکنه مجنونانه اولان ارتباطی یالکیز بوسبیلر له می میدان ککیر؟ بونلر حقیقی می ، یوقسه ظاهریمیدرلر ؟ روحیاتچیلر بوسوالره قارشنی بزی تطمین ایدمک بر جواب ویرمه یورلر . فیلسوفر بو موضوعی عمومیتله استخفاف ایدیورلر . افلاطوندن سوکراونی جدیتله تدقیقه تثبیت ایتش اولانک فیلسوف - بنم بیلدیکمه نظراً - شوپنهاوردر . شاه اثرینک معروف بر فصلی اولان «عشق مابعد الطبیعیاتنده» انسانلرده جنسی عشقک پرنسپلرینی بولغه چالیشیر . فقط اغلب احتمال شوپنهاور مابعد الطبیعی سیسته منه صادق قالمق آرزوسیه بو صحیفه لره ایچنه فانتازیا ده صوقشدر . خلاصه کندیسنی سودیرمک ایستین ارکک وقادینلرک ته کنیکنک (اوسته لفتک) روحیات و فلسفه دن استفاده

ایده رک ایبرله مسی شیمیدیک ممکن دکدر . انسان انسانه ناصل عاشق اولور ؟ بو سوالک جوابی قطعی و مثبت اولارق ویره مدیکمز ایچون کندینی سودیرمک ایستینلر تأثیری محقق اولمایان تقریبی واسطه لره مراجعت ایدرلر . فقط بونلرک نتیجه سی هر زمان امین دکدر . آرادیفمز محبت یرینه استخفاف و لاقیدی یی ده جلب ایده بیلیرز .

سودیرمک ایستمدیکمز ، دها دوغروسوی سوبله یه لایق اولدیغنی کویسترمک ایستمدیکمز بر قادین ویا ارکک دکدره وطن ، ملت ، دین کی وارقلر ایسه ، مشکلات ینه باقیدر . واقعا روحیاتچیلر و فیلسوفر بو نقطه لرده بزی دها زیاده تنویر ایدیورلر . باسقالک Pensées لرینی اوقویانلر حس دینینک تگونی شرائطی حقنده اک اساسلی معلوماتی الله ایتش اولورلر . روحیاتچیلر « ملی حسک » ، وطنه محبتک ناصل کندیلمکندن قیلمدره دوغدیغنی کویستره بیلیرلر : ملت فردلرک « صمیمی أنا » سندن باشقه بر شی اولمادینی ایچون سوبیلر . واقعه اولمق اعتباریه بر ملت فردلرک قونوشماسنده ، دوشونمه سنده ، یاشاماسنده الخ کندینی هر آن اظهار ایدر . فردک ملیتنی سهومه سی آز چوق کندینه مربوط اولماسنی ، دوغوشندنبیری ایچنده غداسنی بولدیغنی طبیعی و معنوی محیطی سهومه سی دیمکدر . بناء علیه ملت و دین موضوع بحث اولونجه ، « محبت » کندیلمکندن ، غریزی اولارق موجود اولدیغنی ایچون ، بر حسی ارتباطک

تولیدی دکل ، بلکه آنحق تقویه سی چاره لری آراشدیریلیر . ایشته مشکلات ده بوراده میدانه جیقور .

اگر ملت محبتک کنجلرده طبیعی اولان شکلله اکتفا ایتک واونی قوتلندیرمک لازم لازم کله سیدی اورتاده مشکلات اولمازدی . لکن بو کونکی حیات ، عقلک تنقید قابلیتنه نامتناهی بر انکشاف بخش ایدیور . هر اجتماعی حس ، هر حیاتی عمده اونک مواجهه سنده بر امتحان کچیرمکه مجبوردر . دیکر طرفدن بعضی بین الملل اقتصادی و سیاسی جریانلر وارک - هیچ اولمازسه ظاهراً - ملیت حسنه مخالف کوزو ککده در . اوحالده کنجلره ملتی سهودیرمک ، دها دوغروسوی دها فضله و دها قوتله سهودیرمک لازم . بونک اصولی نه در ؟

شیمیدی به قدر المه کچن بوتون مکتب کتابلرنده بوتون مؤلفلرک بو هدفه توجه ایتدکلیغنی ، فقط بعضیلرینک ده مشکلات قارشینده قالدقلیغنی کوردیم . ایشته بو نقطه یه اشارت ایتک ایسته یورم . تطبیق ایدیلن اصوللردن بری وطنی « اولدیغنی کی » یعنی هم کوزللیکی ، هم ده چیرکینلیکی ایله ، یعنی چیرکینلککنده کی کوزللیکی کویسترمک سودیرمکدر . بو اصول اک مؤثر و مرجع اولانلردن بریدر . اساساً ، چیرکین ، فقط فکرآ ظریف قادینلرده باشقه بر اصول تطبیق ایتمز . وطنده آفاج وده کیز بول ایسه نه اعلا ، فقط یوق ایسه بو ، وطنک سهوبله مسی ایچون بر سبب

تاريخه ونيقه اولاجي اثرلردن

اينس الغزاة

آياصوفيه كتبخانه سي ، مالك اولديني اثرلرك معنوي ومادي قيمتلى اعتباريله اسكى استانبول كتبخانه لرى آراستده برنجى درجه يي اشغال ايدنلردن در . مؤسسى برنجى عموددر . [*] فقط وقف ابتدايكي كتابلرك چوغى كنديك ده كيلدر ، برقصنى سرايدن چيقاروب كتىرمش ، برقصنى اراده ايدرك صدراعظمدر ، شيخ الاسلامدر ، دارالسعاده اغاسندن قاضيسكرلردن ، خلاصه شوندى بوندى عادتاً جبراً هديه آلمش ، بعضيسنى ده وزيرلرك متروكاندى ضبط ايتمش ، وايسته كتبخانه يي بوصورتله ميدانه قويتمشدر . بو اثرلر ايچنده ياووزك مصردن كندريكي كتابلر واردركه يك قيمتلى در . ايران شاعرلرينك ديوانلرني ، خسه لرنى احتوا ايدن يازمالر ايچون ايسه تذهيب ، خط ، كاغد ، جلد اعتباريله انجاق (خارق العاده) صفتي ويريله بيلير . حقسز يره (افغان اصولى) دينلن ، حقيقه ده (هرات توركلرى) طرفندن ابداع ايدلن تذهيبك وخطك امثالزلكنى تتبع ايچون آياصوفيه كتبخانه سي مكل بر خزينه در . بوخزينه ايچنده وظيفه سويله آلتى آيه ياقين زمان منتظماً چاليشدم . آلدن يك چوق اثرلر يچدى . فرصت بولمجه اونلردن بحث ايتك ايترم . بوكون « حيات » ك قارئلرينه يكانه نسخه سي آياصوفيه كتبخانه سنده موجود توركجه مينى مينى منظوم بركتابى آ كلاناجم . بو ، برازاوآل سويله ديكم معظم اثرلردن ده كيلدر . شكلى طريف ، مدلولى بسيط برشى در . قيمتى ، مشهور تاريخى بروقه يي آ كلاناسى ودورت يوز سنه اولكى توركجه املاسى كوسترمه سي اعتباريله در .

اثر ك اسمى (اينس الغزاة) در . ناظمى (فتوحى) نامنده طاننامش برشاعر در . (۹۳۲-۱۵۲۶) تاريخنده تورك اوردولرى مجارستانه سفر ايتمش ، قلعهر آلمش ، نهايت (اونكروس) پايتختى اولان (بودين) قلعه سنه بايراق چكمش ، و مجار قرالنى بزم تاريخلرك (يانوش قرال) ديدكلرى (ژان زاپوليا) به بخش ايدلشدى . ايسته (اينس الغزاة) ك موضوعى بوسفردر . شويكانه نسخه ، ناظمك آل يازيسيله در . ايچنده كى مدحيه لرينه باقيليرسه دورك مشهور صدراعظمى (ابراهيم پاشا) به ، بلكه اونك دلالتيله (قانونى) به تقديم ايتديكنه حكم ايديله بيلير . (اينس الغزاة) ي متعاقب شاعرك ديوانچه سي كليور . بعضى غزللرنده (فتوحى) ، بعضى غزللرنده (حسامى) تخلص ايتديكى كورولمكده در .

[*] فاتح جامعنده كى كتبخانه ده اونك در .

منظومه نك ايچنده تصادف ايدلن شو توريله ييتده اونك بوجيغت مخلصنه اشارت وار :

فتوحى مدح ايدرسه ك ايت حسامى
الان اولور عدودن استقامى

نسخه نك يازيسى يك كوزل برتليقدرد . ظهرينده جدول ايچنده (كتاب اينس الغزاة لافقرالقضا حسين الحفيظ المشهور بفتوحى) عباره سويله شيخ عطارك برينى اوقونوپور . آبريجه (اودادن چيقان فارسى) قيدى كورولوپور . بوقيد ، اثر ك سرايدن نقل ايدلديكى آ كلاتمكده در . آياصوفيه كتبخانه . سنده كى برچوق كتابلرده (اودادن چيقان عربى) ، (اودادن چيقان تركى) ، (اودادن چيقان فارسى) بولنده تعبيرلره تصادف ايدلير . بو ، بوايشه مأمور ايدلش سراي آداملرينك اميجه برى يازمش اولاجق كه تعليق خطى كورونجه اينس الغزاتى فارسى بر اثر ظن ايتمش ! نسخه نك جلدى ويشنه رنگنده شمعه لى مشيندر . منظومه يي احتوا ايدن صحيفه لرك جدوللرى آلتيندر . صحيفه خارجى پارچا حالنده زرافشاندر . باشدن صوكه قادار (مفاعيلن مفاعيلن فعولن) وزنده دوام ايدن منظومه اولو برمناجانه ياشلار ، صوكرا نعت ، داهاصوكرا حضرت ابوبكر ، عمر ، عثمان وعلى حقنده مدحيه لر كليور . متعاقباً (در بيان سبب تأليف) سرلوحه سي اوقونوپور . شاعر بوراده :

ياتوردم بر سحر غمناك ودلتك [*]
ايريشدى سمعه بردلكش آهنگ
كه عمر نازينك اولدى يارى
نه يارك وار نه عمر ك يادكارى
سورسك بى وفا فتان كوزلار
جورودوب مغز كى ديرسك غزلار
بش اون كوندن صولار خطيله خدى
نخوست شاخى اولور سرو قدى
كوره سك بر طرفدن بردلاوير
جالى عرضه قيلور فتنه انكيز ...
ديدكدن صوكرا موضوعنه تماس ايديبور :

شهى مدح ايله كيم بوقدر مقابل
بولونماز اول و آخر مائل
شهك مثلى نه كلدى نه كليسر
پس آنك مدحى جاويدان قاييسر
خصوصاً اونكروس اوزره غزاسى
جوار انبيا اولسون جزاسى [*]
نه دكلو سويله سكه سوزه محلدر
ملائك مجمعه ده خوش مثلدر
ديلرسكه آ كيلاسك تا قيامت
طوناسك خيره عالمده شهرت
قبول خاص وعام اوله كلامك
فلك ابوننه نقش اوله نامك
غزاي اونكروسى مثنوى قيل

[*] بو اثر توركجه املا نك تاريخى اعتباريله ده برويتمه در .
بن قارئلر نك قولايجه اوقويا بيلمه لرنى تأمين ايچون املاسى
بوكونكى قوللاندنمىز شكله ياقلاشديم .
[*] جزا : بوراده مقابله ، قارشيلق معناسته در .

عروض نقش و ضربن معنوى قيل
مزين ايله صدر وابتدا سن
كه ر قيل خشونى گرجه گدا سن
كه هر ييتك اوله بيت دلاوير
اساس لعل وياقوت زرايمز
اوله آلماسدن مجموع اوتاد
كه رلردن اوله اسبابه بنياد
بغايت معنى دار اوله فواصل
اوقويانلر اوله مقصوده واصل
ايس اوله غرات هر زمانه
اوله اقدامه علت هر جوانه
كه ديرلر قصه جود وشجاعت
زياده ايلر اقدام وسخاوت
مطول قيلمه لكن مختصر قيل
دهان كلرخان وش پر كه ر قيل
شولر كيم سوزلرى در و كه ردر
ديشملر مختصر مطبوع تر در ...

بوقسم شويله بيتور :

ولى ترك ايله اشعار عشق
كه نقش ايت جايجا اشعار عشق
محل دوشدكه عشق ياد ايله
روان عاشقانى شاد ايله
معانينك بيانينى بديع ايت
كلامك رايه شه وش رفيع ايت .

بوندى صوكرا (اونكروس غزاسى) نه غزم
ايدلديكى ، حكمدارلر آراستده مخبره لر اجرا
اولنديغى ، (اونكروس قرالى) نه ، مسلمانلق
تكليف ايدلديكى آ كلاتيور . آشاغنده كى سطرلر
تورك عسكرينك يورويوشى وتصادف ايدلن قلعهرلرك
شكل وهيتتى وناصل ضبط وفتح ايدلديكلرني تصوير
ايتكمده در :

كجوب دشت وصحارى كوه ودرىا
كيدردي لشكر دين توانا
ايريشديلر نيجه حصن حصينه
كه هر بريسى بر معظم مدنيه
بروجى هر برينك رشك كردون
ايچنده طوب طلو كنچ فريدون
طلم اژد هادر طوب قواني
ساچار خلق اوزره آتشلر دهانى
ايچى طوب دولو خون خور ومقاتل
بريسى بيكه زمعنه مقابل
درو ديوارى پر رسم و اشارات
ايدرلر نيجه بكاردن حكايات
عجب هيا تله بكلر مصور
كه هر برينك حالى مكدر
صل معنى برچوق شاه منصور
كلوب بوقلعهرده اولدى مقهور
عجب مستحكم ايتمش دست استاد
كه برطاشن قوپارماز زور فرهاد
شجر دندى بنای بعض قلعه
ولى قابل دكلدى خلق وقلعه

ترقي فكريك مشا و نظامي

انتقال در دره سمره [٥]

٤

خرستيانلق واسلاملق کي بشري قورتارم
اعتقاديله کلن عالمول [بوکونکي تعبيريله قوزموپوليت]
دينلرک تشويق غايه لری طبيعتيله مليتچيلک اولامازدی .
فقط بوکا مقابل تاريخک جرياني ملترک تعضويه دوغرو
آقوردی . از جمله بوتعضوكل ايلک علامتلى نوميتاليزم
[اسمي] وره اليزم [حقيقيه] مناقشه لريله دهاون برنجي
عصر دن اعتباراً ميدانه چيقمشدى . ره اليزمى تمثيل
ايدن قاتوليك کليساى ايدى . بوکليسا کنديسني ديگر
بوتون خرستيان کليسا لرینک ساده جه برنجوع و بريکونی
عدايته يوب بالعکس بوتلرک هيستدن عالي برقدورت ،
دهادوغروسي سينه سنده طويلانان بوتون کليسا لردن
تماماً مستقل وآبري برشأيت کي ملاحظه ايديبوردی .
همده بو شأيت يالکز براسم عام دکل عيني زمانده
بر حقيقت ايدى . و خرستيانلق مفکوره سني
احتوا ايدن بو حقيقتي قتوليك کليسا سنک رئيسي اولان
لايخلى بر پاپا تمثيل ايديبوردی . بناء عليه ديگر
بوتون کليسا لر سلسله مراتب قاعده سنه کوره هر درلو
فيض و حقيقت ونجاتي بو کليسا دن آلاجلردی .
(١٠٩٠) سته سنه دوغرو (Roselin) نامنده بر
سقلاستیک فيلسوف ايلک دفعه اولارق بوکا مخالفتله
(نوميتاليزم) ي تأسيس ايديبور وديبورکه : قاتوليك
کليساى مجرد بر فکر عمومي ، براسم عام دن
باشقه برشي دکلدر . اصل حقيقت اولان شي ؛ ساده جه
عمومي بر فکر ويا مفهوم دن عبارت اولان «کليسا»
دکل بلکه عامه نك مشاهده اينديکي فلان ويا فلان
مفخص کليسا لر در واصل حقيقتلر بوتلردر .
پک قيصة جه خلاصه اينديکم بو حرکت بر وقتلر
باربار ده نيئلن يکي لائين ، جرمن و سائر
اقوامک بئلکلر يخي دويمغه و حقيقتي مجرد فکر لردن دکل
مشاهده دن بکلهمکه باشلا دقلرينک بر علامتي ايدى .
قاتوليك کليسا سينک شدتلي آفوروزي قارشينده بو
فکر ، صاحبه کري آلدبريله رقي ايکي يچني عصر قادار
صومش کي کورونديسه ده اون دردنجي عصرده
«مغلوب اولماز دو قنوره لفييله آكيلان (اوقام: Occam)

[٥] کچن مقاله نك ايکنجى ستونک يکرمي اوچنجي
سطرنده کي (مفکره) کله سي زائد و اوچنجي ستونک
اون اوچنجي سطر نده کي (افکار) کله سي (انکار)
اولا جقدر .

جزاء الله من تلك الوديعه
ولى بونظمى داخى كورسه شينى
مريد اولوب فقيره دبردى شينى
كه زيرا ترجمه در اول وديعت
« نظامى » دن آلودر فى الحقيقت
بم خود اختراع خاص دلدر
فتون شيوة رفاص دلدر
كل اى بزم غزاي ايلين عام
شكر شربت لريله ايله اتمام
حديث مصطفادن آچ دهاني
بو بزمك اوله سك كوه فشانى ...

(انيس الغزاة) تام (١١٥) صحيفه طونبور .
بوني تعقيب ايدن ديوانچه (٩٤) صحيفه در . مثنوى
طرزنده بر تحميد ايله باشلار ، بر معتاد حضرت
ابوبكر ، عمر ، عثمان ، على ختلرنده مدحيه لرى
احتوا ايدر . (فتوحى) نك (حسامى) مخلصي
بر غزاني شورابه كچريبورم :

شوق لعليله نكارك قالدی جانم بر نفس
همدم اولز با كه اول دولتلو خام بر نفس
طاشلر فرياديه رحم ايلوب فرياد ايدر
ديكله من اول سنك دل حيفا فغانم بر نفس
يچه كيتسون بو طريق زهده اسب اختيار
عشق بيدادان قومز آلدن عنانم بر نفس
هر زمانده پرشكر اوله دهانم طاكى در [*]
فارغ اولز ذكر لعلگدن زبانم بر نفس
جا بخش مشكبو اوله نوله شعر حسام
لعل وزلفك قومدى دلدن دهانم بر نفس

(شرقى) يه اسكيدن (مريع) ديرلردى . فتوحى نك :

قنده كندى زينت باغ ارم
قالدیمی شددادن هيچ بر درم
خوشدر بر بوقول پير پيش قدم
دم بودمدر دم بودمدر دم بودم ..

ديه باشلايان بر (مريع) يعنى (شرقى)
يازمش اولديغنى كورويورز . (الطيفه) عنوانيله
(پيره) رديفلى بر منظومه سى ده وار . بوندنده
بر ايكي بيت :

قاضيلر صدره چكر ، بكر آلور قولتوغنه
دلربالر دخی هر كچه نديمي پير نك
كوريمه خواني خيال ايلدى وراحتي دوش
باغلادى اوينغو يوان جيش عظيمي پير نك ..

بو طائيفامش تورك شاعرينك جامي يه ، حافظه
تخميسلرى ده واردر .

على جانب

[*] طاك ، نان : شجه ، عجب : « طاكى در »
يعنى « تعجب ايديله جك برشي ميذر . »

عجيبى بر بنا اوله شجر دن
كه استاد استوار ايدده مجردن
تعجب ايمه كيم صنعيله استاد
ايدر پولادى آب وآبي پولاد
خصوصاً كيم اوله بكار معاون
وبره لر خرج و صرفيچون خزاي
حقيقتده اكرچه فتحي دشوار
ولى آسان اولور دولته هر كار
كيمي ايمه دن اقدام والحاج
زمين خدمت اوپدى ويردى مفتاح
كيمي ايلدى بي سود غوغا
آنكچون اولدى خانمانى يغما
اسير اولدى يچه سيمين بدنلر
كيمنده دوشدى آهوى ختلر
يچه شهباز اوچوب كوردى حصارى
تر و خوش خرام اولدى شكارى
آتيلدى كوكلره كوى هوايى
ايگيل ايگيل ايگيلدى سايى
هوان بيره طوب اولدجه نازل
نه بر كوكلره دوشردى زلازل
حصارى طوبيله خاك ايلدیلر
عدونك زهره سن چاك ايلدیلر
شكار ايشكه بر شيرين دهاني
اولوبدى هر عرب فرهاد ثاني
اوروجق هر برى تيشه حصاره [*]
توزاردى قوزلو حلوا كيبى خاره
بويتى اوقدجه پير اوباش
جهانديده او رندوست و فلاش
جهانده چكمه ين بيك خاروخارى
كتورمن سينه يه بركلغزاري
كناره چككميچون برنكاري
خروش ايله بيقارلردى حصارى
بويتى عاشق شوریده سرباز
اوقوردى سوزش ايله نغمه پرداز
شكار ايدن بوكون بركلغزاري
بهار ايله كچير روزكاري ...

متعاقب بندلر (لشكر دشمن) ك اتفاقى ،
(لشكر اسلام) ك بوجيله بي خبر آليشنى ، كافرك
شرابه بدمست قاليشنى ، (دستور اعظم وزير مفخم
ابراهيم پاشا) يه ماله نك عرض ايديلشنى ، ابراهيم
پاشانك (لشكر اسلام) ه نصيحت و بريشنى آكلافتده
نهایت قراله جنكى و قرالك فرار ينى تصوير ايتكده در .
داها سوكر امان هپسى (فتح) رديفلى قصيده لر
كليور . منظومه نك سوكلرى (بودين) ه كبريشى
ويكى قرالك تخه كچيشنى كوستريبور . فتوحى خانده
شونلرى سويله مكدده در :

اكرچه قودى « شينى » بر بلند آد
بمدح خسرو شرين اول استاد [*]

دكلم منكر اول نظم بديعه

[*] اوروجق : دوروجه
[*] ٨٢٦ ده وفات ايدن مشهور (شينى كريماني) كه
كنديسندن سوكر اكلنلر اوني استاد صايغلردر .